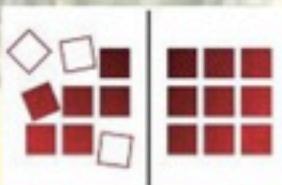

Proga atsinaujinti

Daugiabučių namų atnaujinimo galimybės

Būsto ir urbanistinės plėtros agentūra

info@bkagentura.lt

Nemokama telefono linija 8 800 200 12

Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/32/EB teigiamą, kad efektyvesnis energijos vartojimas, jos taupymas – viena iš kiekvienos šalies nacionalinio saugumo didinimo priemonių ir per devynerius direktivos taikymo metus (2008–2016 m.) turi pasiekti 9 procentų lygį. Tai įpareigoja Lietuvą **sutaupoti 3,8 TWh** galutinės energijos per metus. Nacionalinėje energetikos strategijoje numatytas didesnis siekis – iki 2016 m. per metus **sutaupoti 4,7 TWh.**

Maždaug pusė Lietuvos žmonių (miestuose – didžioji dauguma – apie 80 proc.) gyvena daugiabučiuose namuose. Daugelis šių namų yra nusidėvėję, jų būklė dėl nepakankamos priežiūros ir pernelyg mažų investicijų jiems atnaujinti nuolat blogėja, o energetinės savybės neatitinka dabartinių standartų ir viršija juos 1,5–2 kartus. Tai didina gyventojų išlaidų dalį, skiriamą atsiskaitymams už energetinius išteklius, ir neužtikrina racionalaus jų naudojimo.

Šiuo metu Lietuvoje apie 1,64 mln. gyventojų (maždaug 547 tūkstančių butų) gyvena daugiabučiuose namuose, kurių būklė šilumos vartojimo požiūriu labai prasta. Šalies Nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje, kaip Lietuvos energetikos ir būsto silpnybės pažymėta, kad dauguma vartotojų negali savarankiškai reguliuoti suvartojoamas šilumos kiekio, sumažinti neracionalių jos sąnaudų, centralizuoto šildymo infrastruktūra pasenusi ir energetiniu požiūriu neefektyvi, ypač dideli energijos nuostoliai skirstomuosiųse tinkluose, todėl butų šildymo sąnaudos labai didelės – apie 10 procentų vidutinių šeimos pajamų. Strategijoje įvardyti grėsmės: jei nesumažės jos vartojimas gyvenamosiose patalpose, mažiau pasiturintiems gyventojams gali būti sunku apmokėti sąskaitas, todėl padidėtų jų išiskolinimas energijos tiekėjams; dėl per lėto centralizuoto šilumos tiekimo sistemų modernizavimo vis daugiau vartotojų gali nuo jų atsijungti, todėl gali kilti rimtų aplinkosaugos, ekonominių ir socialinių problemų.

DAUGIABUČIŲ GYVENAMUJŲ NAMŲ SUSKIRSTYMAS PAGAL

- statybos metus
- aukštų skaičių
- išorinių sienų konstrukcijas
- energijos suvartojimą šildymui
- tipinių projektų serijos numerius

DAUGIABUČIŲ GYVENAMUJŲ NAMŲ SUSKIRSTYMAS PAGAL STATYBOS METUS

Laikotarpis (metais)	(%)
before 1918	3
1918 - 1940	11
1941 - 1950	4
1951 - 1960	8
1961 - 1970	19
1971 - 1981	25
1981 - 1990	25
1991 - 1996	5

iki 1940 m. – 10 051 daugiabučių gyvenamujų namų

1941 - 1960 m. – 3 688 daugiabučių gyvenamujų namų

1961 - 1993 m. – 20 507 daugiabučių gyvenamujų namų

Iš viso: iki 1993 buvo pastatyti 34 246 daugiabučiai gyvenamieji manai

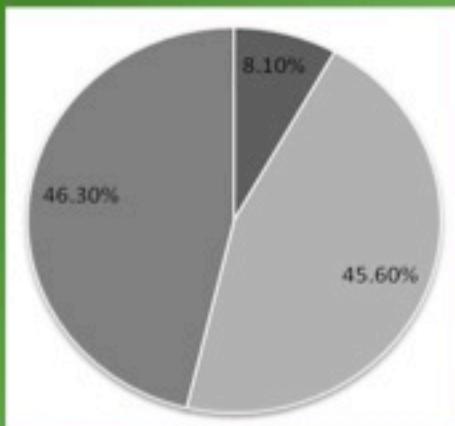
Nuo 1951 m. iki 1991 m. šalyje pastatyta 69 % viso turimo gyvenamojo ploto.

Periodas	Metai	Apibūdinimas
I	1900 - 1918	Pirmuojuose dvieluose perioduose namai buvo statomi plytų mūro ir medinių rąstų.
II	1918 - 1940	
III	1941 - 1960	Trečiamė periode buvo statomi tik plytų mūro namai.
IV	1961 - 1990	Ketvirtas periodas pasižymėjo masine industrinės gamybos daugiabučių namų iš stambiaplokščių elementų statyba. Periodas ženklus tuo, kad jo metu ypač sparčiai šalyje vyko urbanizacijos procesas, augo miestuose pramonė, augo miesto gyventojų skaičius.
V	1991 - 2001	Paskutinis penktas periodas - gyvenamų daugiabučių namų statybos apmirimo, stagnacijos, apimčių žymaus sumažėjimo laikotarpis

DAUGIABUČIŲ GYVENAMUJŲ NAMŲ SUSKIRSTYMAS PAGAL AUKŠTŲ SKAIČIŪ

Aukštų skaičius	Namų dalis pagal aukštingumą (%)						
	1965	1970	1975	1985	1990	1995	1998
1 - 2	6	10	14	17	10	41	54
3 - 4	12	12	10	11	15	8	12
5	79	71	55	54	50	30	24
6 - 8	3	5	17	2	2	2	1
> 9	-	2	4	22	25	19	9

DAUGIABUČIŲ GYVENAMUJŲ NAMŲ SUSKIRSTYMAS PAGAL IŠORINIŲ SIENŲ KONSTRUKCIJAS

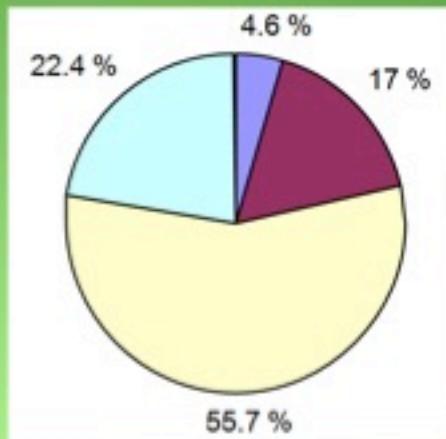

8.10 % - medinė (rastų ar karkasinė)

45.60 % - plytų mūro

46.30 % - stambiaplokštė ir monolitinė

DAUGIABUČIŲ GYVENAMUJŲ NAMŲ SUSKIRSTYMAS PAGAL ENERGIJOS SUVARTOJIMĄ ŠILDYMU

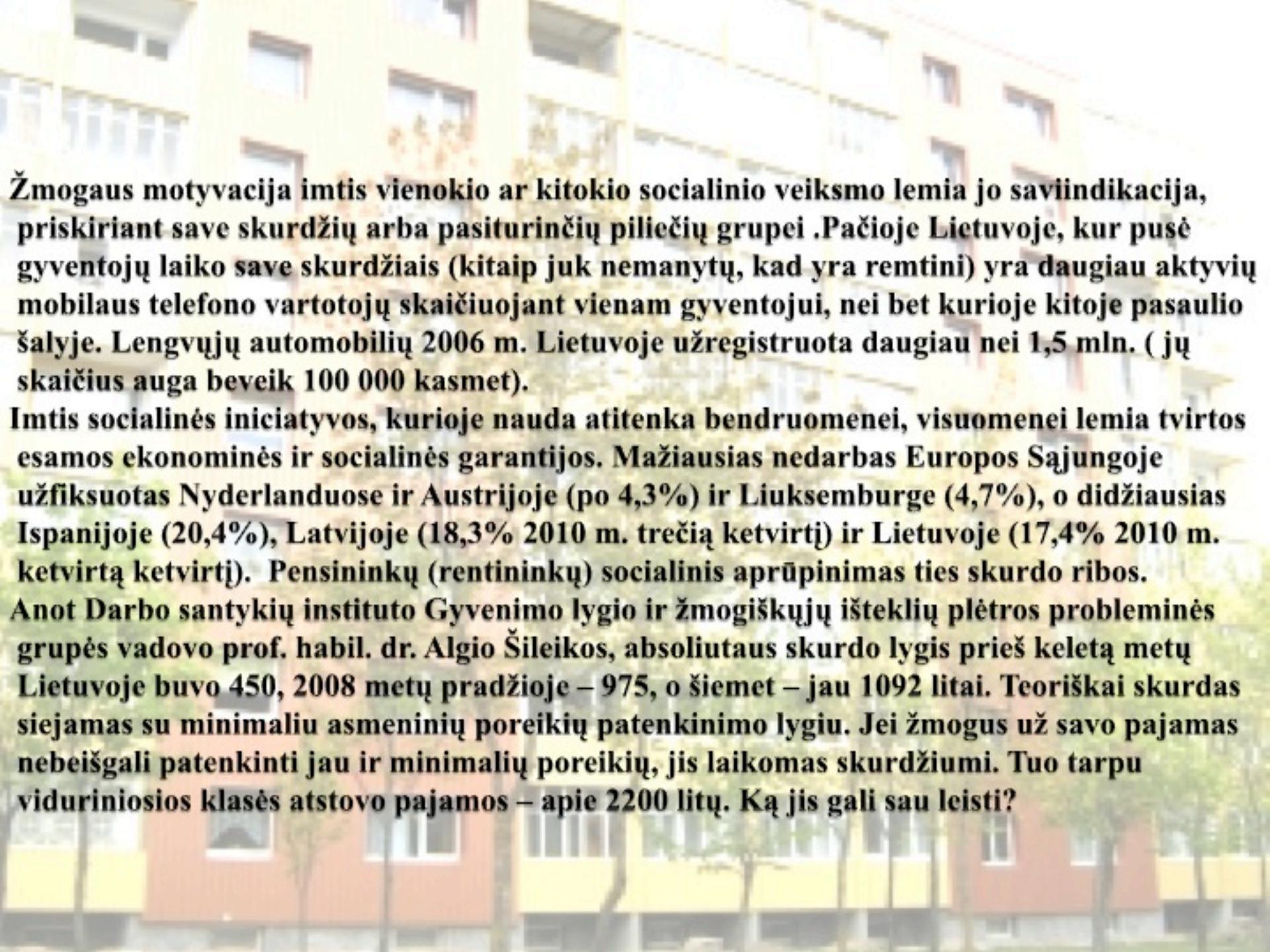

4.6 % - energijos suvartojimas šildymui - 9 kWh/m²

17.0 % - energijos suvartojimas šildymui - 19 kWh/m²

22.4 % - energijos suvartojimas šildymui - 27 kWh/m²

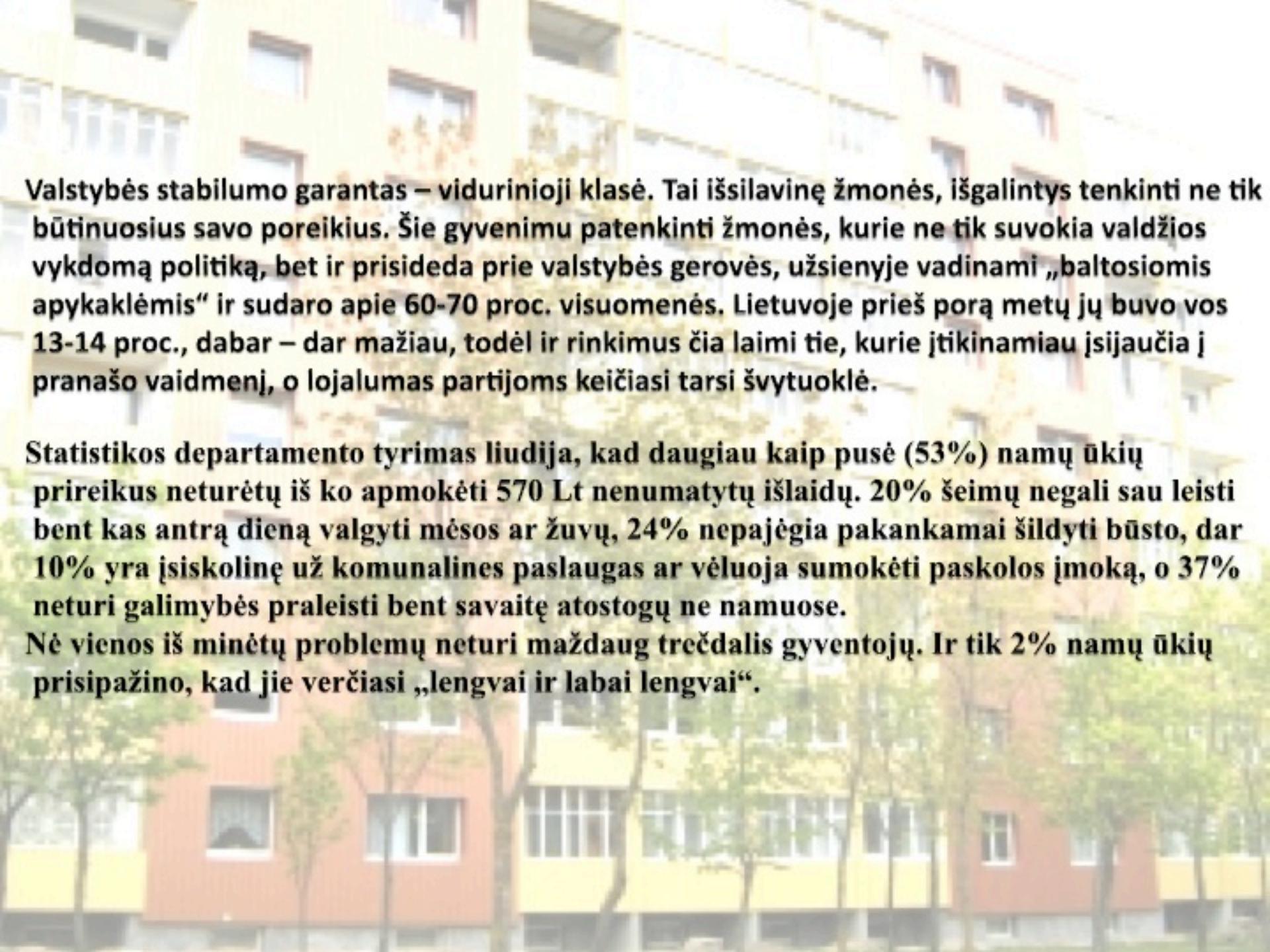
55.7 % - energijos suvartojimas šildymui - 40 kWh/m²

Žmogaus motyvacija imtis vienokio ar kitokio socialinio veiksmo lemia jo saviindikacija, priskiriant save skurdžių arba pasiturinčių piliečių grupei . Pačioje Lietuvoje, kur pusė gyventojų laiko save skurdžiais (kitaip juk nemanytų, kad yra remtini) yra daugiau aktyvių mobiliaus telefono vartotojų skaičiuojant vienam gyventojui, nei bet kurioje kitoje pasaulio šalyje. Lengvųjų automobilių 2006 m. Lietuvoje užregistruota daugiau nei 1,5 mln. (jų skaičius auga beveik 100 000 kasmet).

Imtis socialinės iniciatyvos, kurioje nauda atitenka bendruomenei, visuomenei lemia tvirtos esamos ekonominės ir socialinės garantijos. Mažiausias nedarbas Europos Sąjungoje užfiksuotas Nyderlanduose ir Austrijoje (po 4,3%) ir Liuksemburge (4,7%), o didžiausias Ispanijoje (20,4%), Latvijoje (18,3% 2010 m. trečią ketvirtį) ir Lietuvoje (17,4% 2010 m. ketvirtą ketvirtį). Pensininkų (rentininkų) socialinis aprūpinimas ties skurdo ribos.

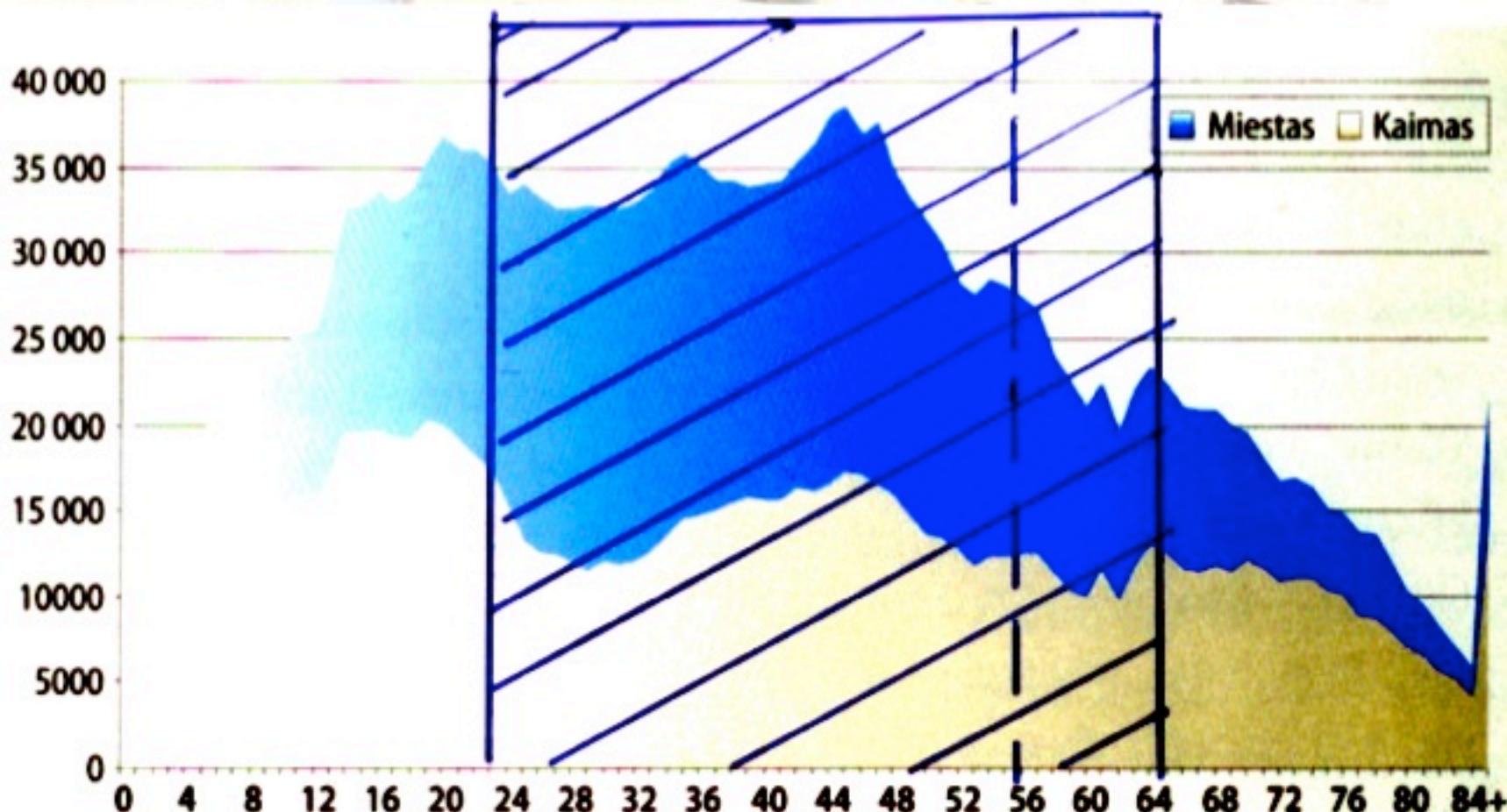
Anot Darbo santykių instituto Gyvenimo lygio ir žmogiškujų išteklių plėtros probleminės grupės vadovo prof. habil. dr. Algio Šileikos, absolutaus skurdo lygis prieš keletą metų Lietuvoje buvo 450, 2008 metų pradžioje – 975, o šiemet – jau 1092 litai. Teoriškai skurdas siejamas su minimaliu asmeninių poreikių patenkinimo lygiu. Jei žmogus už savo pajamas nebeišgali patenkinti jau ir minimalių poreikių, jis laikomas skurdžiumi. Tuo tarpu viduriniosios klasės atstovo pajamos – apie 2200 litų. Ką jis gali sau leisti?

Valstybės stabilumo garantas – vidurinioji klasė. Tai išsilavinę žmonės, išgalintys tenkinti ne tik būtinuosius savo poreikius. Šie gyvenimu patenkinti žmonės, kurie ne tik suvokia valdžios vykdomą politiką, bet ir prisideda prie valstybės gerovės, užsienyje vadinami „baltosiomis apykaklėmis“ ir sudaro apie 60-70 proc. visuomenės. Lietuvoje prieš porą metų jų buvo vos 13-14 proc., dabar – dar mažiau, todėl ir rinkimus čia laimi tie, kurie įtikinamiau įsijaučia j pranašo vaidmenį, o lojalumas partijoms keičiasi tarsi švytuoklė.

Statistikos departamento tyrimas liudija, kad daugiau kaip pusė (53%) namų ūkių prireikus neturėtų iš ko apmokėti 570 Lt nenumatyti išlaidų. 20% šeimų negali sau leisti bent kas antrą dieną valgyti mėsos ar žuvų, 24% nepajégia pakankamai šildyti būsto, dar 10% yra įsiskolinę už komunalines paslaugas ar vėluoja sumokėti paskolos įmoką, o 37% neturi galimybės praleisti bent savaitę atostogą ne namuose.

Nė vienos iš minėtų problemų neturi maždaug trečdalies gyventojų. Ir tik 2% namų ūkių prisipažino, kad jie verčiasi „lengvai ir labai lengvai“.

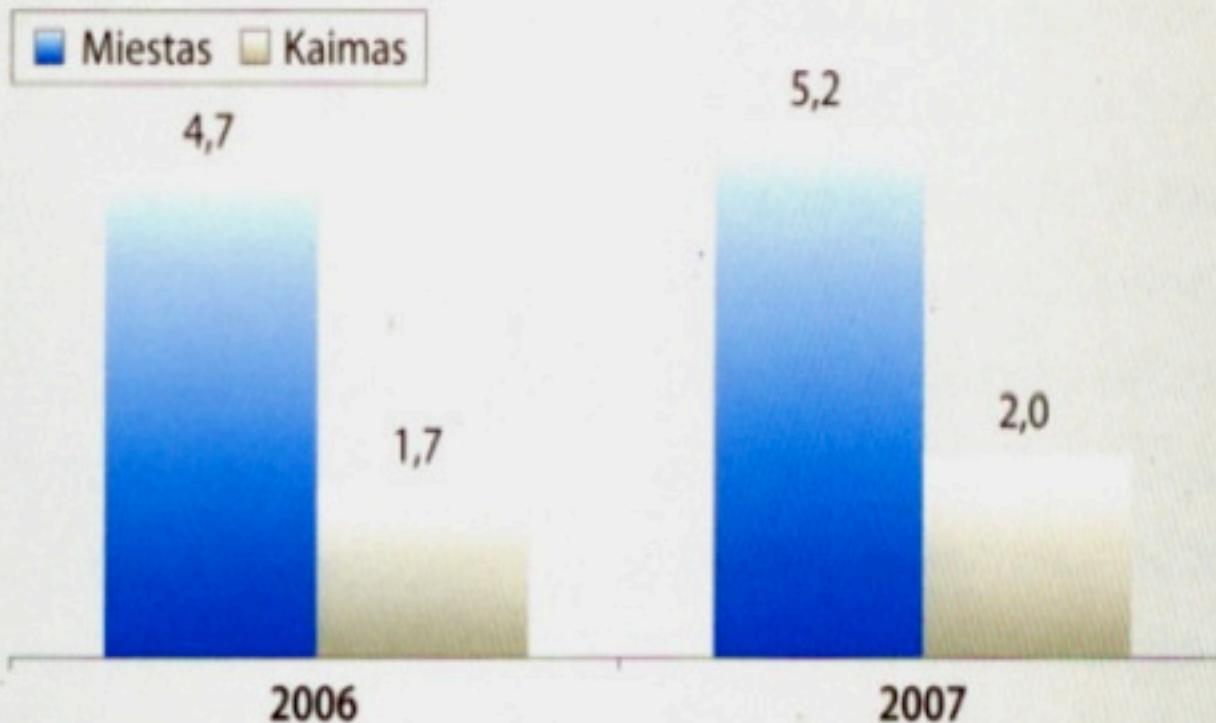

GYVENTOJŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL AMŽIŪ IR GYVENAMĄ
VIETOVĘ 2007 M. (ASMENIUUI)

Šaltinis: Statistikos departamentas

Gyventojų pasiskirstymas pagal amžių ir gyvenamąją
vietovę 2011-09

EMIGRAVUSIŲJŲ SKAIČIUS, TENKANTIS 1000 MIESTO/KAIMO GYVENTOJŲ

Šaltinis: Statistikos departamentas

- 2011 metų viduriui iš 1000 miesto/kaimo gyventojų iš Lietuvos emigravo 23,7 piliečių- tai pirma vieta Europos Sąjungoje. Antri lyderiai-airiai-7,5, o mūsų kaimynai lenkai -3,5.

Esamos namų ūkio finansinės padėties įvertinimas . Požymiai: gyvenamoji vietovė, tendencijos kryptis ir mėnuo

	2010M09	2010M10	2010M11	2010M12	2011M01	2011M02	2011M03	2011M04	2011M05	2011M06	2011M07	2011M08	2011M09
Miestas ir kaimas													
Daug sutaupo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Truputį sutaupo	23	28	22	20	24	25	24	23	24	23	28	29	27
Išskirtinai viski, ką gauna	63	58	63	65	61	61	60	62	63	64	59	58	59
Turi leisti santaupas	6	7	7	7	7	7	7	7	6	5	5	6	6
Turi skolintis	7	6	8	7	9	7	8	8	7	8	7	8	8
Balansas	1	4	0	0	0	3	1	1	2	1	4	4	3

Tikimybė nors kiek suaupyti per artimiausius 12 mėnesių . Požymiai:
gyvenamoji vietovė, tendencijos kryptis ir mėnuo

	2010M09	2010M10	2010M11	2010M12	2011M01	2011M02	2011M03	2011M04	2011M05	2011M06	2011M07	2011M08	2011M09
Miestas ir kaimas													
Labai tikėtina	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1
Gana tikėtina	22	26	20	18	22	23	22	20	23	21	25	25	23
Gana netikėtina	42	38	40	44	39	39	40	38	37	40	35	40	42
Labai netikėtina	35	36	38	36	38	37	36	40	38	39	38	34	34
Balansas	-45	-41	-46	-48	-46	-44	-44	-47	-45	-48	-42	-41	-42

**Esamo meto tinkamumas taupyti . Požymiai: gyvenamoji vietovė,
tendencijos kryptis ir mėnuo**

	2010M09	2010M10	2010M11	2010M12	2011M01	2011M02	2011M03	2011M04	2011M05	2011M06	2011M07	2011M08	2011M09
Miestas ir kaimas													
Labai geras metas taupyti	6	6	5	6	4	4	4	4	4	3	4	4	4
Gana geras metas taupyti	36	33	32	29	32	30	30	30	31	29	32	34	33
Greičiau nepalankus metas taupyti	41	44	42	43	46	46	45	43	43	48	45	44	44
Labai nepalankus metas taupyti	15	14	18	19	16	18	19	21	21	18	18	16	17
Balansas	-12	-14	-18	-20	-19	-22	-23	-23	-23	-24	-20	-17	-19
Milijonai													

Skurdo rizikos gylis . Požymiai: amžius ir metai

	2005	2006	2007	2008	2009
Iš viso pagal amžių	28,4	29,1	25,7	25,7	23,1
Vaikai (0–17 metų amžiaus)	30,1	31,4	29,6	28,1	25,4
18–24	26,8	28,8	27,1	29,4	25,4
25–49	32,7	31,8	31,1	29,5	28,3
50–64	32,9	31,4	28,5	31,2	31,4
65 ir vyresni	12,8	13,1	15,1	16,8	15,0

Pagal Daugiabučių namų programos stebėsenos, atliktos 2010 metais, duomenis, 2009 metais baigtuose įgyvendinti daugiabučių namų atnaujinimo projektuose, vidutiniškai šilumos sąnaudos pastatuose sumažėjo 42,1 %; santykinės investicijos pastatuose svyravo nuo 54,2 iki 924,9 Lt/m² pastato šildomo ploto (vidutiniškai 452,4 Lt/m²);

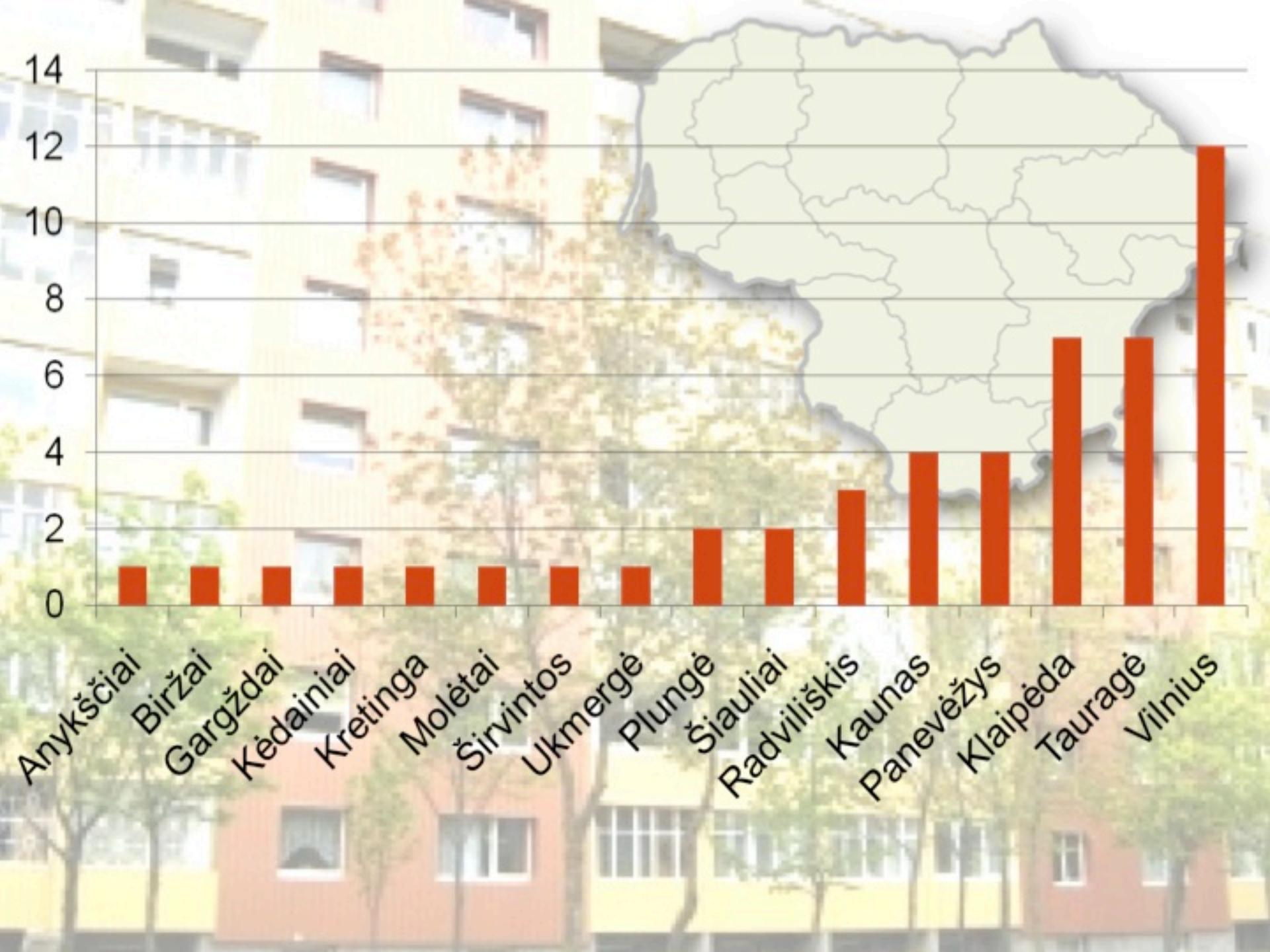
Taip pat žemiau pateikiu, anksčiau minėtos stebėsenos ataskaitoje, pateiktus duomenis apie b uto, esančio nemodernizuotame ir modernizuotame name, vidutinių išlaidų šildymui palyginimą:

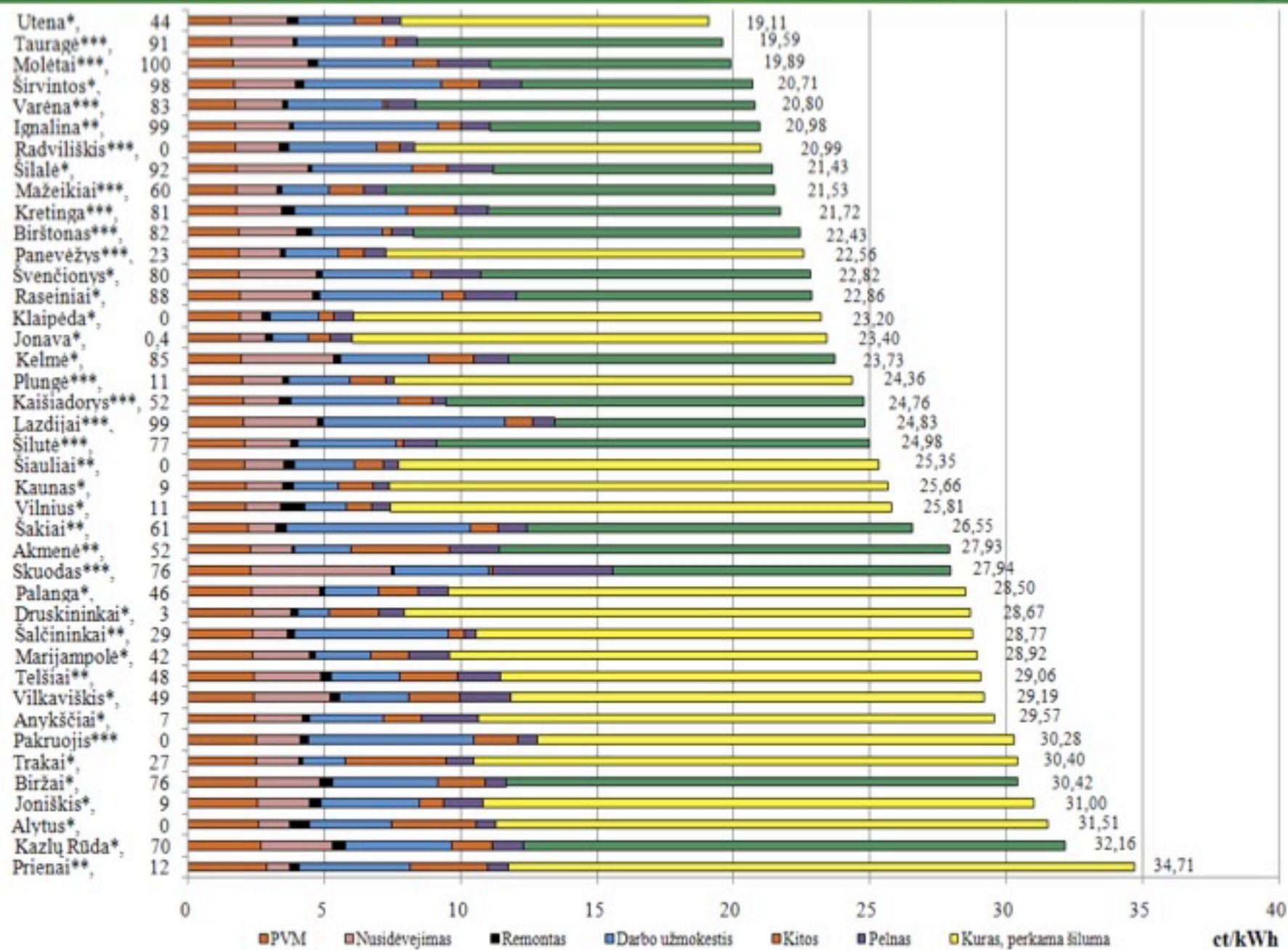
	Modernizuotas butas	Nemodernizuotas butas
Išlaidos už šildymą 60 m ² bute, kai šilumos vidutinė kaina 22 ct/kWh (2010 metų vidutinė šilumos kaina)	119 Lt	356 Lt
Pagal optimistinį scenarijų, kai 2015 metais vidutinė šilumos kaina bus apie 21 ct/kWh	113 Lt	340 Lt
Pagal realiausią scenarijų, kai 2015 metais vidutinė šilumos kaina bus apie 32 ct/kWh	172 Lt	518 Lt
Pagal pesimistiškiausią scenarijų, kai 2015 metais vidutinė šilumos kaina bus apie 50 ct/kWh	270 Lt	810 Lt

	Projektų skaičius	Šildomas plotas	Vidutiniai šilumos sutaupymai, (kWh/ kv. m)/ metus *	Šilumos sutaupymai, MWh/metus *	Vidutiniai šilumos sutaupymai 1 kv. metrui naud. pl. (šildomo pl.), proc. **
2011 (pagal naują mech.)**	59	83385,12	6536,81	545072,69	56,90

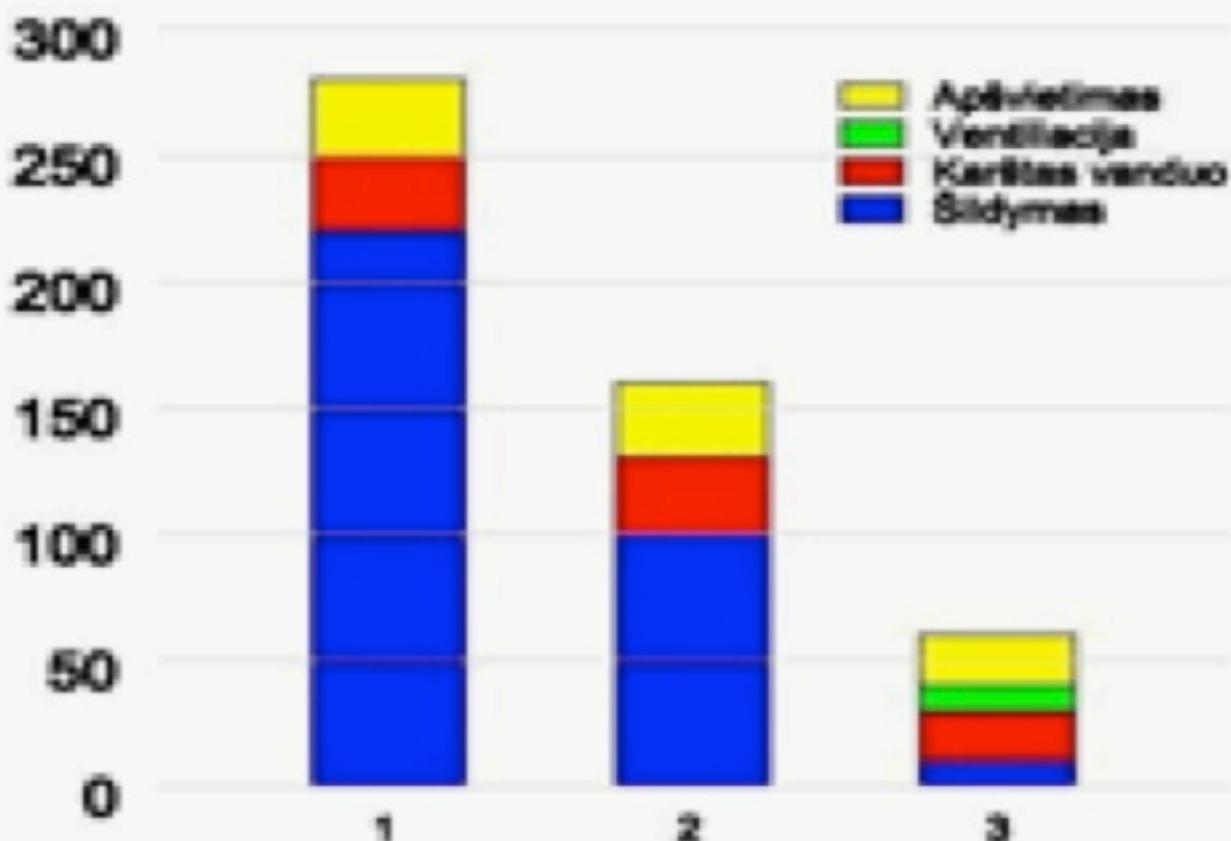
ENERGIOS SUVARTOJIMO ŠILDYMUI PASISKIRSTYMAS PAGAL LIETUVOS REGIONUS

Energijos sąnaudos kWh/kv.m. per metus

1. Senos statybos pastatai
2. Šiuolaikinius reikalavimus atitinkantieji pastatai
3. Pasivyrius namai

I. INFORMACIJA APIE DAUGIABUCIU NAMU ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PROGRAMU
IGYVENDINIMA (2011 10 04 - 2011 10 10)

Eil. Nr.	Rodikliai	Data		Palygis per savaitę
		2011-10-04	2011-10-10	
PROGRAMA (2005-2011M.)				
1.	Nuo Programos pradžios patvirtintas investicijų projekto skaičius	-	720	-
1.1.	Projektai, kurie atsiask dalyvaujant Programoje:	-	211	-
1.2.	Projektai, kurie sustabdo igvendinimo darbus:	-	24	-
2.	Baigtiprojektai:	382	388	6
2.1	Išjų atnaujinimo (modernizavimo) pastatų kompleksiškai (filtrino sienu)	217	221	4
2.2	Išjų atnaujinimo (modernizavimo) pastatų tikisi dalies	165	167	2
3.	Investicijų suma, mln. litų	346.1	346.81	0.71
4.	Valstybės paramos dalis, mln. litų (tame tarpe)	148.23	149.12	0.89
5	Projektų skaičius, kurie šiuo metu vykdė atnaujinimo (modernizavimo) rango darbus	103	100	3
6.	Planuojama investicijų suma pagal pasirašytas rango darbų sutartis	-	30,88	-
7.	Kredito poreikis (pagal bendrijų apklausą)	-	60	-
8.	Išduotos INVEGA garantijos (2011 07 15)	84	84	-

PROGRAMA (PAGAL JESSICA FINANSINIŲ MODELIU)

9.	Suteikta konsultacijų biusto sektorius dalyviams nuo 2010 m. sausio 4 d., (vnt.)	20027	20398	371
10.	Įvyko seminarų savivaldybėse , (vnt.)	147	147	-
11.	Diskusijos supastatant administruojančią įmonių atstovais (vnt.)	20	20	-
12.	Apsisprendimas dalyvaujant naujajame modelyje JESSICA (viso):	132	133	1
13.	Kreipėsi dėl IP pirkimo (pagal skelbimus)	118	119	1
14.	Rengia/ė naujus IP (iš senojo modellio pasitraukę)	14	14	-
15.	Pateikti BUPA itvirtinti IP:	72	76	-
15.1	a) BUPA patvirtinimo	66	66	-
15.2	b) BUPA gražinimo koregavimui	-	6	-
15.3	c) BUPA vertina	-	4	-
16.	Kiek kreipėsi į bankus	35	35	-
17.	Kiek bankas patvirtino paskolą	27	27	-
17.1	Projektų skaičius, kurie šiuo metu vykdavo atnaujinimo (modernizavimo) rango darbus finansuojamus pagal JESSICA I (2011 09 26)	6	6	-
17.2	Projektų skaičius, kurie šiuo metu vykdavo atnaujinimo (modernizavimo) rango darbus finansuojamus pagal JESSICA II (2011 09 26)	21	21	-
18.	Kiek paskelbta techninių projektų pirkimo skelbių (skelbimas Agentūros tinklapyje):	56	59	3
19.	Priharta techninių projekto pirkimo ataskaitoms:	29	29	-
20.	Perka rango darbus (skelbimas Agentūros tinklapyje):	36	40	4
21.	Priharta rango darbu pirkimo ataskaitoms:	12	12	-

DAUGIABUČIAI GYVENAMIEJI NAMAI TIPINIO PROJEKTO SERIJOS NUMERIU 1-318

Antakalnio g. 70, Vilnius
1-318-19

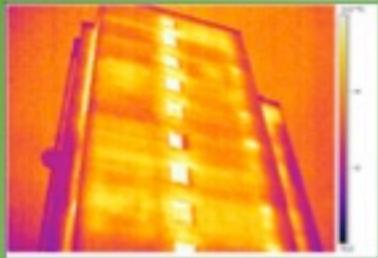

Taikos pr. 43, Kaunas
1-318-35/66

Vasario 16-osios g. 5 Tauragė
1-318-18

DAUGIABUČIAI GYVENAMIEJI NAMAI TIPINIO PROJEKTO SERIJOS NUMERIU 1-117

Dariaus ir Girėno g. 19 Panevėžys
114-117-30

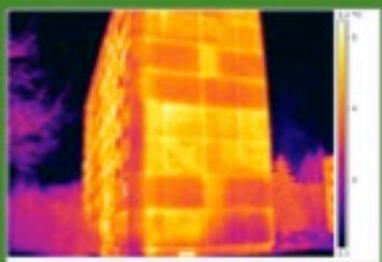

Lietavos g. 1, Jonava
117-32

Partizanų g. 200, Kaunas
117-54

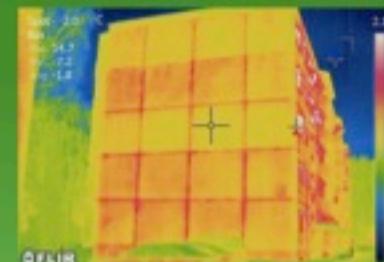
DAUGIABUČIAI GYVENAMIEJI NAMAI TIPINIO PROJEKTO SERIJOS NUMERIU 1-464

Kovo 11-osios g. 98, Kaunas
1-464LI-51/1

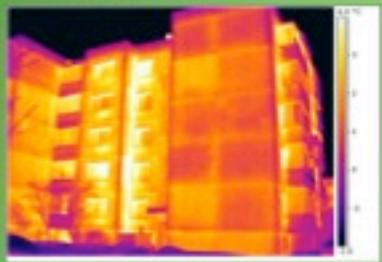

Gedimino g. 37, Tauragė
1-464LI-A53

Čiurlionio g. 68, Druskininkai
1-464AŠ-17LT

DAUGIABUČIAI GYVENAMIEJI NAMAI TIPINIO PROJEKTO SERIJOS NUMERIU 120

Taikos g. 120, Vilnius
11-120B-06/1

Ukmergės g. 228, Vilnius
111-120B-14/1

Žirmūnų g. 62, Vilnius
111-120B-13/1

Mokėjimų už šilumą analizė Lietuvos miestų daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose (2009/2010 m. šildymo sezonas)
vidutinė šilumos kaina: 22,0 ct/kWh su PVM

		Šilumos suvartojimas šildymui	Vidutinė šilumos kaina gyventojams (su PVM)	Mokėjimai už šilumą 1 m ² ploto šildymui (su PVM)	Mokėjimai už šilumą 60 m ² ploto buto šildymui (su PVM)	Tokių pastatų dalis Lietuvoje
I. Daugiabučiai suvartojantys mažiausiai šilumos (naujos statybos, kokybiški namai)		9 kWh/m ² 60 m ² ploto butui: 540 kWh	22,0 ct/kWh	9 x 22,0 = 198 Lt/m ²	198 x 60 = 118,8 Lt	4,6%
				32 tūkst. butų 0,09 mln. gyventojų		
II. Daugiabučiai suvartojantys mažai arba vidutiniškai šilumos (naujos statybos ir kiti kažkiek taupantys šilumą namai)		19 kWh/m ² 60 m ² ploto butui: 1140 kWh	22,0 ct/kWh	19 x 22,0 = 418 Lt/m ²	418 x 60 = 250,8 Lt	17,3%
				121 tūkst. butų 0,36 mln. gyventojų		
III. Daugiabučiai suvartojantys daug šilumos (senos statybos nerenovuoti namai)		27 kWh/m ² 60 m ² ploto butui: 1620 kWh	22,0 ct/kWh	27 x 22,0 = 594 Lt/m ²	594 x 60 = 356,4 Lt	55,7%
				390 tūkst. butų 1,17 mln. gyventojų		
IV. Daugiabučiai suvartojantys labai daug šilumos (senos statybos, labai prastos šiluminės izoliacijos namai)		40 kWh/m ² 60 m ² ploto butui: 2400 kWh	22,0 ct/kWh	40 x 22,0 = 880 Lt/m ²	880 x 60 = 528,0 Lt	22,4%
				157 tūkst. butų 0,47 mln. gyventojų		

Kodėl dabar?

- Išlaidos

1,49 Lt
89,4

Tulpių g. 13
Apštintas
namas

2,58 Lt
154,8

Tulpių g. 18
Automatizuotas
ŠP

3,57 Lt
214,2

Tulpių g. 23
Neapštintas
namas

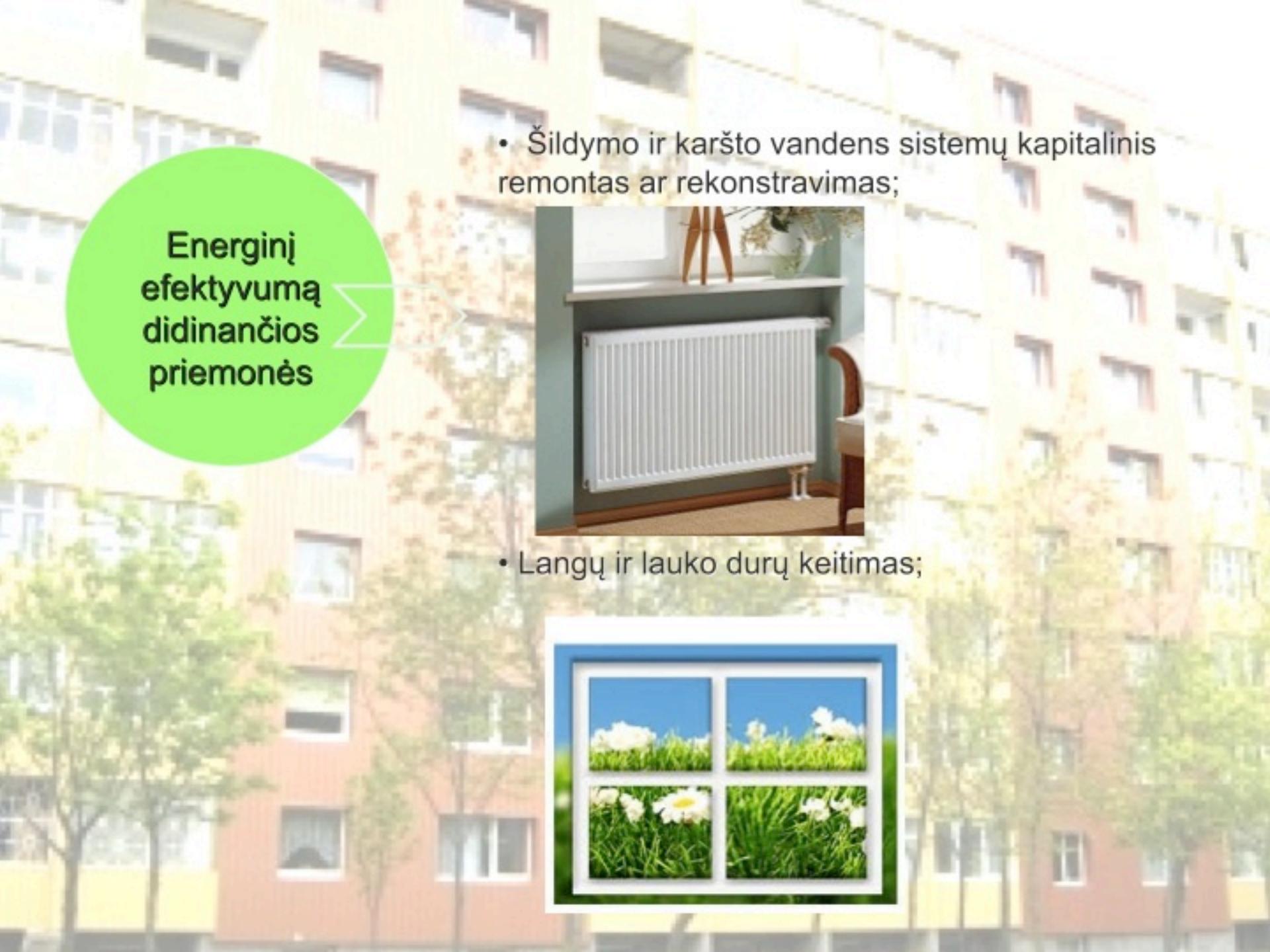
Valstybės parama

- Lengvatinis kreditas – fiksuotos, ne didesnės kaip **3 proc.** lengvatinės palūkanos
- Įgyvendinimo išlaidoms –
15 proc. kompensacija
- atnaujinimo projekto rengimo išlaidoms ir statybos darbų techninėi priežiūrai
100 proc. kompensacija
- **100 proc.** parama nepasituriintiems

Parama nepasiturintiems

- Projekto rengimo išlaidos
- Kreditas
- Palūkanos

Energinj efektyvumą didinančios priemonės

- Šildymo ir karšto vandens sistemų kapitalinis remontas ar rekonstravimas;

- Langų ir lauko durų keitimas;

Energinj efektyvumą didinančios priemonės

- Stogo šiltinimas, įskaitant naujo šlaitinio stogo įrengimą (išskyrus patalpų pastogėje įrengimą);

- Balkonų (lodžijų) įstiklinimas pagal vieną projektą;

Energinj efektyvumą didinančios priemonės

- Rūsio perdangos šiltinimas;
- Cokolio šiltinimas

Kitos priemonės

- Alternatyvių energijos šaltinių (saulės, vėjo ir panašiai) įrangos irengimas;
- Liftų atnaujinimas (modernizavimas) keičiant techninių energiniu požiūriu efektyvesniais liftais

-
- Kitų pastato bendrojo naudojimo inžinerinių sistemų keitimas ar pertvarkymas

Valstybės remiamos priemonės

TEVYNE
TAUTA
ŽMOGUS

Tikslas:

- Pasiekti ne mažesnę nei C energinio naudingumo klasę; (D nuo 2010/12/01)
- Sumažinti energijos sąnaudas ne mažiau 20 proc.

DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ BENDRINĖ KONSTRUKCIJŲ FIZINĖ-TECHNINĖ BŪKLĖ

Apžiūros objektas	Būklės aprašymas
Sienos (fasadinės)	Gelžbetoninės plokštės iš vidaus tinkuotos, iš išorės dažytos. Tarpplokštinių sandūrų tinkas aptrupėjės, esama apdaila prasta – dažai apsilupę, tinkas ties sujungimais su kitas pastato elementais aptrupėjės. Esamos sienų šiluminės savybės neatitinka STR 2.01.01(6):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ STR 2.05.01:2005 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“ reikalavimų. Plytų mūras iš vidaus tinkuoti ir dažyti. Išorinė apdaila – plytų mūras be papildomos apdailos, išskyrius komercinių patalpų fasadus, kurie nutinkuoti ir nudažyti. Išorinis plytų mūras vietomis aptrupėjės, nuo kritulių poveikio vietomis pajuodavę. Esamos sienų šiluminės savybės neatitinka STR 2.01.01(6):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ STR 2.05.01:2005 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“ reikalavimų.
Stogas	Stogai sutapdinti, dengti bitumine rulonine danga. Stogo konstrukcijos būklė prasta, per ją patiriamai dideli šilumos nuostoliai, stogų hidroizoliacinė danga vietomis nesandari. Esamos stogų šiluminės savybės neatitinka STR 2.01.01(6):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ STR 2.05.01:2005 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“ reikalavimų.
Langai ir balkono durys butuose	Esami pakeisti langai ir balkonų durys atitinka STR 2.01.01(6):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ bei STR 2.05.01:2005 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“ reikalavimus, jų būklė gera. Likę nepakeisti langai ir balkonų durys – mediniai suporinti. Pastebėti medinių langų ir balkonų durų rėmų papuvimai, daugelyje vietų pastebėtos rėmų deformacijos, išsigaubusiouose rėmuose trūkinėja stiklas. Dėl šių pažeidimų langų ir balkonų durų rėmai yra nesandarūs, kai kurie iki galо neužsidaro, praleidžia šaltą orą, kuris cirkuliuoja į butų patalpas. Jų šiluminės savybės neatitinka STR 2.01.01(6):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ ir STR 2.05.01:2005 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“ reikalavimų.
Langai ir lauko durys laiptinėse ir kitose bendrojo naudojimo patalpose	Esamos pakeistos lauko durys atitinka STR 2.01.01(6):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ bei STR 2.05.01:2005 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“ reikalavimus, jų būklė gera. Likę nepakeisti laiptinių langai – mediniai suporinti. Pastebėti medinių langų rėmų papuvimai, daugelyje vietų pastebėtos rėmų deformacijos, išsigaubusiouose rėmuose trūkinėja stiklas. Jų šiluminės savybės neatitinka STR 2.01.01(6):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ ir STR 2.05.01:2005 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“ reikalavimų.
Cokolis	Dėl atmosferinių kritulių bei blogų nuogrindos nuolydžių cokolinėje pastato dalyje susidariusios dėmės. Cokolinėje pastatų dalyje dažų sluoksnis vietomis atsilupę, blokų sujungimų vietas kai kur ištrupėjusios, sandūros nesandarios, į jas patenka krituliai. Reikalingas cokolio remontas ir tikslinges papildomas apšiltinimas iš išorės. Esamos cokolio šiluminės savybės neatitinka STR 2.01.01(6):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“
Pamatų ir nuogrindos	Pamatų betoniniai, deformacijos požymių, trūkimų ar irimo žymių nepastebėta. Nuogrindos iš betono plytelų eilės aplink pastatą susikraičiusios, blogi nuolydžiai. Vietomis jos iš viso nėra. Dėl to ardomi pamatai, pažeidžiama cokolinė apdaila.

NUMATOMOS ĮGYVENDINTI DAUGIABUČIO NAMO ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PRIEMONĖS

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Numatomų atnaujinimo (modernizavimo) priemonių aprašymas
1.	Energijos efektyvumą didinančios priemonės	
1.1.	Sienų apštalinimas	Betoninės sienos šiltinimasis iš bokšto, prieš tai užrausant rūpplokštines sardines. Galantieji bokštinės išorės apdailos variantai – metalo klotai, apdailos tinklelis, ventiliuojamas dviadalis. Spalvinės bokštinės išorės apdailos elementai turėtų derintis su vyr. architekto techninio projekto rengimo metu. Šiltinamų bokštinų sienas, rekomenduojama apliftinti ir cokolinec antžemininti ir padėmės pastaru dalių. Šiltinamų bokštinų sienų šiltinimas savybės turinti atitink. STR 2.05-02/2005 „Pastatų atnauj. šiltinimės technika“ reikalavimus.
1.2.	Stogo apštalinimas	Papildomai apštalinami gyvenamųjų namų stogai. Esama hidroizoliacinių danguų naudotos, ištaisomos paskl. Prie parapetų seruoje hidroizoliacijos diukurius naudomas iki mūro. Keturios formos jaučiamos nuožydinė ir ant jo dedamas cementinis šiltinimasis diukuris. Naudodami užtinkrinę geru sandoru naudinėti nuo stogo link šiltinės sandens šiltinimo bėgiai. Prie parapetų ir esenų, išteigiamų daugiau prasidedančių įrenginių betono apžvalga 190x190 mm. Stogo apštalinimas šiltinimo išoliacija kad atitink. STR 2.05-02/2005 „Pastatų atnauj. šiltinimės technika“ reikalavimus. Rezonanso stogo daugiau dedamas diukurių diukurius, prie parapetų užsteliant per visą jų aukštį. Prie parapetų, kamų ir kaišų šiltinantių elementų dedamas papildoma hidroizoliacijos diukuris. Seruoje parapetų, vėdinimo laičių, aukštų, stoginių ventiliatorių apdėdinimas kuočiaus nauju (poliesterio dengta cinkuota skarda). Įrengiamų stogo vėdinimo kaminių. Pabūtus parapetų, vėdinimo laičių ir kaišų vertikalių paviršių mišras ir tinklas atnešomi. Įrengiamos žibutanga.
1.3.	Nepaklotų langų ir bokšto durų keitimas	Langai keičiami naujais plastikiniuose, dvokamertinio stiklo paketo, kurie i stiklą užlektyniame. Vėdinimui numatomos vartoriai langai. Vartoriai langai įrengiamos su iščia varėjimo padėtimi – „užverntinėmis“. Įrengiamos vystymosi mechanizmai užtinkrantys langų stabiliąsias visos vystymosi pozicijas, o ypač apsaugant langą nuo avirintojo jų atidarymas. Esančios viduje polangos paklotiumas naujoms plastikiniams, arba remontojamas. Esančios bokšto palangų modulės paklotiumas naudojamas iš galutinės dengtos cilindros skardos. Atstatoma vidus ir lauko angoskrabės apdaila. Vidus angoskrabės rinkojamasi, glastomi, dėl tos vėdinimo emulsinės dėlei. Visų langų bokšto profilio daleles spoleja pareinkama techninėmis projekto. Langai turėtų atitink. STR 2.01-01(6)-2008 „Energetinių statinių reikalavimai. Energijos naudymas ir šiltinimo išsaugojimas“ ir STR 2.05-02/2005 „Pastatų atnauj. šiltinimės technika“ reikalavimus.
1.4.	Pendango su nežidomu rūsiu šiltinimas	Po pirmojo aukščio grįžimais yra nežidomu rūsiu patalpos. Siekiama sumaištinti šiltinos nuostolius per penklangą su nežidomu rūsiu, neskaip perdanga papildomai apliftinti ir apžiess, kad šiltinimo savybės atitink. STR 2.05-02/2005 „Pastatų atnauj. šiltinimės technika“ reikalavimus.
1.5.	Šildymo sistemos atnaujinimas (modernizavimas)	Pastatoose esančios šildymo sistemos yra pažeistos, dėl to demontuojamos ir naujai remontojuojamos reguliuojančios šildymo sistemos. Plierinių varomųjų da kurtas daftorių antikoroziniuose dalais griežtai jaus nuožydinė ir magnetrūtas antikorozinių graunu. Viešo senų šildymo priešaių įrengiamai nauji plieniniai radiatoriai, su šeriniu arba aplatiniu varomuose pajungimais bei su reguliuojamais termostatiniais ventilais ir termostatinėmis galvomis, alkėmis ir ventilais orui išleisti.
1.6.	Šiltinos punkto atnaujinimas (modernizavimas)	Rekonstruojami šiltinos punktai. Šiltinimai punktai automatiškai įrengiami Bore's termostatai, įrengiamos direktilinės siurbliai, įrengiamos automatiškios kertinė sandens naudinimo sistemos.
2.	Kitos priemonės	
2.1.	Lietus surinkimo ir novėlimo aino pastato stogo sistemos atnaujinimas	Rekonstruojant stogą rekomenduojama demontuoti esančią lietus surinkimo ir novėlimo sistemą. Alikus stogo renovacijos darbus, remontojuojami nauji lietvaroždžiai bei latakai. Įrengiamos prie pastato cokolio sandens surinkimo šalinėliai.
2.2.	Cokolio atnaujinimas	Šiltinant bokštinės sienas, rekomenduojama apliftinti ir cokolinec antžemininti ir padėmės pastaru dalių, nurodant elektrodinėjų purų polistirolo arba kietų mineralinių vatai. Cokolio bokštinės apdaila pareinkama remiantis bokštinės išorės apdaila.
2.3.	Nuo grindės atnaujinimas	Alikus cokolio remonto ir šiltinimo darbus, rekomenduojama įrengti naujų akmeninių skaldos mognišdžių, rekonstruojant nuožydėlus ir vandenį filtruojančius pastiukus.
2.4.	Elektrotechninės įrenginių sistemos atnaujinimas (modernizavimas)	Vidus elektros tinklų, aliuminiinių laidų susidėvėjų ir vietomis pastebeti laidų izoliacijos pažeidimai. Rekomenduojama alikti elektros sistemos išoliacijos remonto darbus, krečiant serius susidėvėjusiems laidus, rozetes, saugiklius, skirstymo dėžutes, jungiklius.
2.5.	Vandentiekio ir naftotek. įrenginių sistemos atnaujinimas (modernizavimas)	Šiltinoma pakeliui vandentiekio ir nafto-buties naftoteknijos. Pakelius vandentiekio ir nafto-buties naftoteknijos vamzdymas, surinkti priešo įmai pro naftos/vandenės vamzdžių įrekiimas, avarinių situacijos dėl išlakusios vamzdžių.
2.6.	Prieigaisrinės ir apsauginės signalizacijų įrengimai	Prieigaisrinė apsaugai įrengiamos adresinės gaisrinės signalizacijos centralė, optimiai diūminiai ir temperatūriniai signalizatoriai, rankiniai pavažytai mygtukai, viešinė bei gaisrinė indikacija, variniai nedegis laidai, įrenginių valdymo bei konfiguravimo programėlė įrengimai. Apsauginės signalizacijos sistemų sudaro mikroprocesorių apsangvio/pociūjimo kontrolės signalizacijos centralė, jadėsė jutikliai, magnetiniai kontaktai, seisminiai jutikliai, rankiniai pavažytai mygtukai, viešinė bei gaisrinė indikacija, variniai nedegis laidai, įrenginių valdymo bei konfiguravimo programėlė įrengimai.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS PARAMOS BŪSTUI ĮSIGYTI AR IŠSINUOMOTI IR DAUGIABUČIAM NAMAMS ATNAUJINTI (MODERNIZUOTI) ĮSTATYMAS

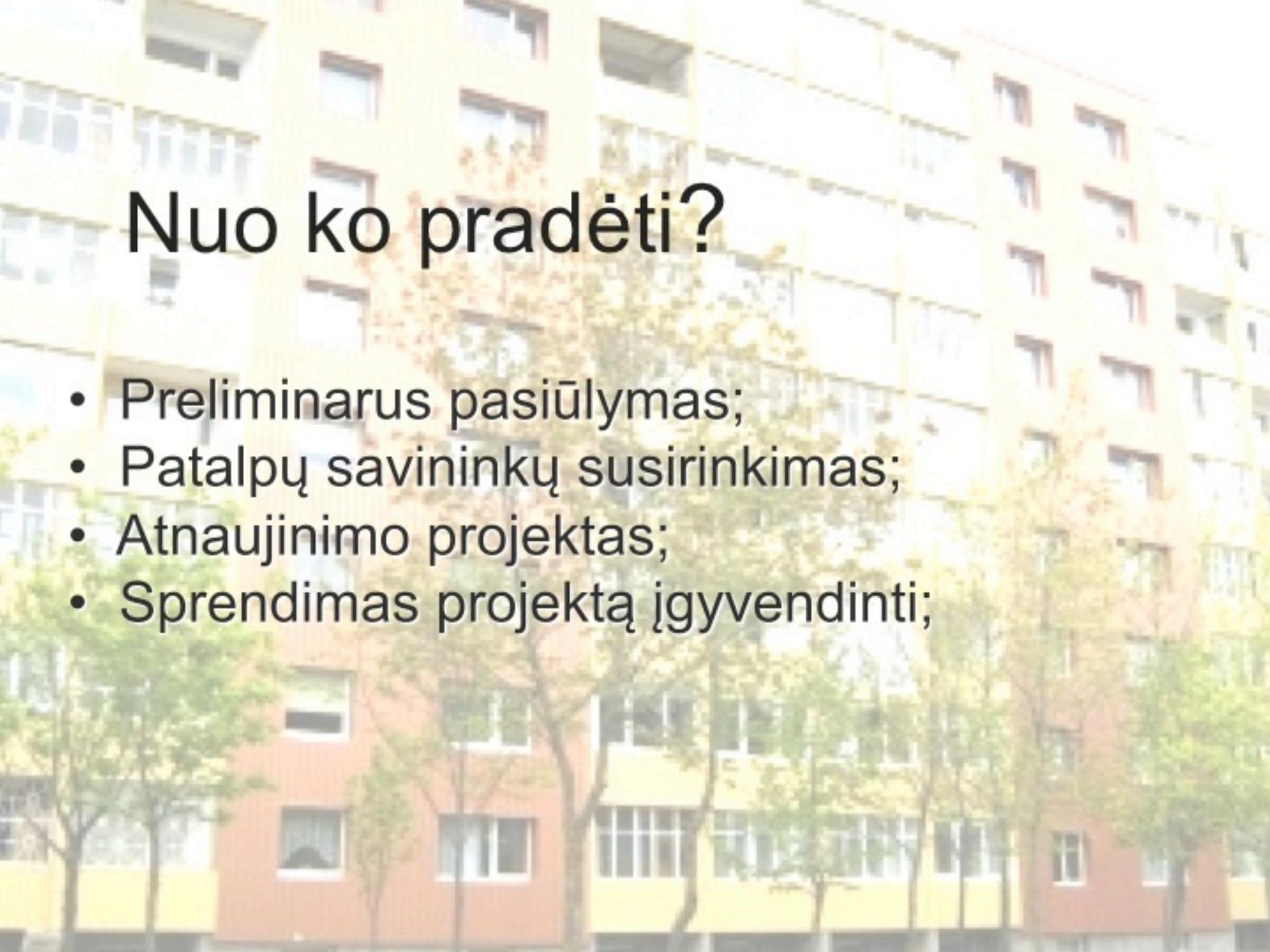
PENKTASIS SKIRSNIS

16 straipsnis. Butų ir kitų patalpų savininkų, įgyvendinančių daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektus, interesų apsauga

2. Draudžiama nukreipti išieškojimą pagal buto savininko neįvykdytas prievoles dėl atnaujinimo (modernizavimo) projektų jo dalies apmokėjimo į jo butą atnaujintame (modernizuotame) name, jeigu tai yra vienintelis šeimos (vieno gyvenančio asmens) būstas.

*3. Buto ar kitų patalpų perleidimo (paveldėjimo) metu buvę įsiskolinimai pagal atnaujinimo (modernizavimo) projektus padengiami, o vykdytinos prievolės perduodamos buto ar kitų patalpų pirkėjui (įgijėjui).

*Pastaba. Šis įstatymas (Nr. XI-1053) taikomas visiems daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektams, parengtiems ir įgyvendinamiems nuo 2009 m. rugsėjo 20 d. pagal Vyriausybės patvirtintą Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą.

The background of the slide features a photograph of a multi-story residential building with numerous windows. In front of the building, there are several mature trees with yellow and green foliage, suggesting autumn. The overall scene is a typical urban residential area.

Nuo ko pradėti?

- Preliminarus pasiūlymas;
- Patalpų savininkų susirinkimas;
- Atnaujinimo projektas;
- Sprendimas projektą įgyvendinti;

Sprendimus priimsime kartu

- Balsų dauguma;
- Po viešo aptarimo;
- Gyventojų atstovui prižiūrint

1. Paruošiamas preliminarus pasiūlymas gyventojams dėl namo atnaujinimo (modernizavimo) tikslinumo.

- a) Namo bendrijos valdyba, pirmininkas ar administratorius turėtų apibendrinti informaciją apie namo fizinę ir energinę būklę, duomenis apie laukiamus atnaujinimo rezultatus, valstybės paramos teikimo būdus ir galimybes.
- b) Valdytojas ar administratorius gyventojams asmeniškai ar įmesdamas į pašto dėžutes įteikia šią informaciją bei preliminarų pasiūlymą.

2. Priimamas savininkų sprendimas.

Kai pirmas žingsnis atliktas, kviečiamas būsto savininkų susirinkimas, kuriame gyventojai nutaria atnaujinti būstą, t.y. parengti namo atnaujinimo projektą. Susirinkimą organizuoja namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas vadovaudamasis bendrijos įstatais arba butų ir kitų patalpų savininkų jungtinės veiklos sutartimi, o jei bendrijos daugiabutyje dar nėra ar jungtinės veiklos sutartis nesudaryta - Civiliniu kodeksu. Sprendimą atnaujinti namą priima butų ir kitų patalpų savininkų dauguma (50 proc. savininkų + vienas balsas).

3. Parengiamas namo investicijų planas.

Patalpų savininkai konkurso būdu pasirenka specialistus kurie įvertina namo energinį naudingumą ir parengia investicijų planą. Investicijų planas rengiamas remiantis namo energinio naudingumo sertifikato ir namo fizinės būklės įvertinimo duomenimis. Plane nustatomos namo atnaujinimo (modernizavimo) priemonės, jų energinis naudingumas, preliminari numatomų priemonių įgyvendinimo kaina ir investicijų atsipirkimo laikas.

Sudaromas preliminarus finansavimo planas ir projekto įgyvendinimo grafikas. Parengtą planą specialistai viešai aptaria su patalpų savininkais, o tada suderina su Būsto urbanistinės plėtros agentūra. Gyventojams belieka susirinkime ar balsuojant raštu planą patvirtinti, ir darbai gali prasidėti.

4. Parengiamas namo techninis darbo projektas.

Gyventojams patvirtinus investicijų planą, jo pagrindu pradedamas rengti techninis darbo projektas.

Organizuojamas konkursas dėl projektavimo darbų pirkimo, pasirašoma sutartis su projektavimo įmonė.
Parengus techninį projektą jis teikiamas nuolatinei statybos komisijai statybos leidimui gauti.

5. Rangos darbai

Konkurso būdu atrenkama renovacijos darbus vykdysianti bendrovė bei atestuotas techninis prižiūrėtojas. Atlikus visus techniniame projekte numatytais darbus, pastatas pripažįstamas tinkamu naudotis pasirašant statinio pripažinimo tinkamu naudotis aktą.

Ką dar verta įsidėmėti?

Rengiant ir įgyvendinant investicijų projektą, gyventojams atstovauja bendrojo naudojimo objektų valdytojas. Jeigu šias pareigas eina namo bendrojo naudojimo patalpų administratorius, gyventojai išrenka bent vieną savo atstovą, kuris teikia pasiūlymus rengiant investicijų projektą, dalyvauja projektavimo ir rangos darbų pirkimo komisijoje, kitais būdais prižiūri atnaujinimo darbų eiga.

Yra parengtas atnaujinimo priemonių, kurių remia valstybė, sąrašas. Reikėtų atminti, kad po atnaujinimo Jūsų daugiabutis namas turėtų pasiekti bent jau D energinio naudingumo klasę.

A.Ramanausko-Vanago g. 3, Kaunas

Pirmininkas, Zenonas Baranauskas:

“Mano nuomone, jeigu daryti, tai tik kompleksiškai. Svarbus momentas – darbas su namo gyventojais, nuolatinis informavimas apie visą eigą, informaciją apie mokėjimus. Tik taip mūsų name buvo sėkmingai įgyvendinti renovacijos darbai. O šiandienai tikrai turime kuo pasidžiaugti.”

Adresas: Aido g. 3, Šiauliai

Duomenys: 9 aukštai, 108 butų daugiabutis namas.

Namas pastatytas: 1980 metais.

Bendras šildomas plotas: 6231,42 m²

Atlikti šie darbai:

- apšiltinamos namo sienos, stogas,
- pakeisti langai,
- įstiklinti balkonai,
- modernizuota šildymo sistema,
- pakeista nuotekų vamzdynai

Bendra investicijų vertė yra 2,8 mln. Lt.

Namo atnaujinimo ir modernizavimo darbai baigtini 2008 m.

Energijos sutaupymas - apie 50 %.

Adresas: Aukštaičių g. 76, Panevėžys

Duomenys: 5 aukštų 55 butų daugiabutis namas.

Namas pastatytas: 1978 metais.

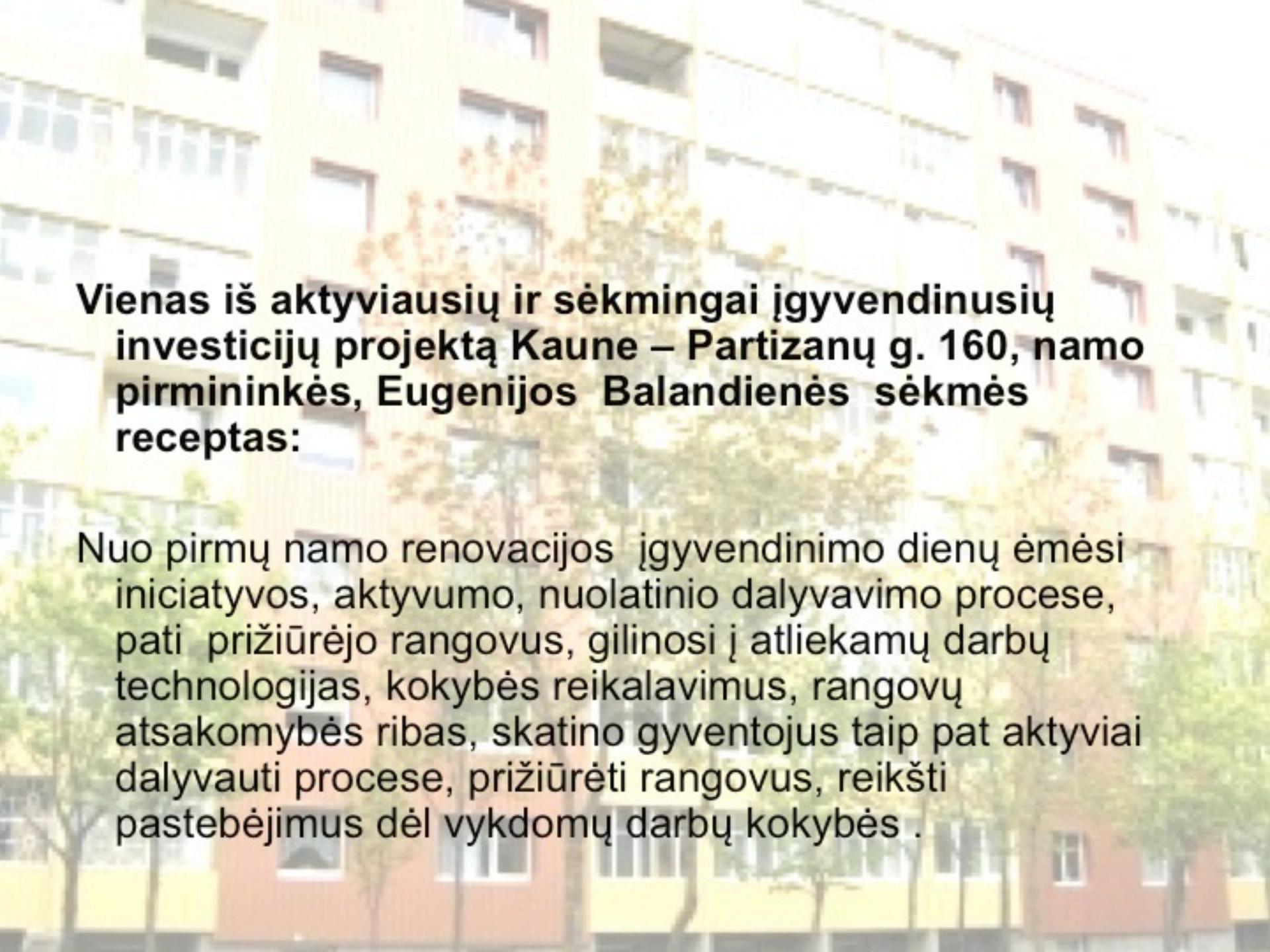
Šildomas plotas: 2960,34 m²

Atlikti šie darbai:

- apšiltintos sienos,
- pakeisti langai,
- įstiklinti balkonai.

Bendra investicijų vertė yra 1,04 mln. Lt.

Energijos sutrupymas - apie 50 %.

Vienas iš aktyviausių ir sėkmingai įgyvendinusių investicijų projektą Kaune – Partizanų g. 160, namo pirmininkės, Eugenijos Balandienės sėkmės receptas:

Nuo pirmų namo renovacijos įgyvendinimo dienų ėmėsi iniciatyvos, aktyvumo, nuolatinio dalyvavimo procese, pati prižiūrėjo rangovus, gilinosi į atliekamų darbų technologijas, kokybės reikalavimus, rangovų atsakomybės ribas, skatino gyventojus taip pat aktyviai dalyvauti procese, prižiūrėti rangovus, reikšti pastebėjimus dėl vykdomyų darbų kokybės .

Bendrija „Austėja“ Simonaitės g. 3. Klaipėda
Kompleksinė namo renovacija: stogo šiltinimas, sienų
šiltinimas, langų keitimas, balkonų stiklinimas,
šildymo sistemos renovacija, elektros instaliacijos
renovacija, laiptinių remontas, rūsio šiltinimas ir
kt.)

Bendra investicija beveik 3 milijonai.

Valstybės parama 1,431 mln.

Pirmininkė - Danutė Krasnaja

Bendrija „Medelynas“ Kooperacijos g. 5 , Klaipėda
Kompleksinė namo renovacija: stogo šiltinimas,
šildymo sistema, sienų šiltinimas, balkonų
stiklinimas, langų keitimas , elektros instaliacijos
remontas.

Bendra investicija apie 1,573 mln. Lt.

Valstybės parama 0,705 mln. Lt.

Pirmininkas - Robertas Ignatjevas

<http://www.atnaujinkbusta.lt/index.php/lt/p/atnaujink-busta/nuo-ko-pradeti>

www.atnaujinkbusta.lt

Atnaujink BŪSTA

Atnaujink būstą

- > Naujenos
- > Apie programą
- > Nuo ko pradėti?**
- > Konkursai
- > Valstybės parama
- > D.U.K.
- > Pavyzdžių galerija
- > Teisinė bazė

Paieška: Bendroje informacijoje ▾ **Surasti**

[Pradžia](#) > Nuo ko pradėti?

Nuo ko pradėti?

Pasirūpinti savo būstu ir pagerinti savo gyvenimo kokybę dabar tampa gerokai paprasčiau. Iš tiesų, visus būtinus paruošiamuosius darbus galima atlikti trimis etapais:

1. Paruošiamas preliminarus pasiūlymas gyventojams dėl namo atnaujinimo (modernizavimo) tikslingumo.

a) Namų bendrijos valdyba, pirmininkas ar administratorius turėtų apibendrinti informaciją apie namo fizinę ir energinę būklę, duomenis apie laukiamus atnaujinimo rezultatus, valstybės paramos teikimo būdus ir galimybes.

b) Valdytojas ar administratorius gyventojams asmeniškai ar įmesdamas į pašto dėžutes įteikia šią informaciją bei preliminarų pasiūlymą.

Pagalba įgyvendinant

- > Naudingi dokumentai

AČIŪ UŽ DĒMES!

Daugiau informacijos:
www.atnaujinkbusta.lt

Nemokama telefono linija
8 800 200 12